XXX. évfolyam. 44. szám. Csütörtök Nagyenyed, 1911. junius 1.

KÖZÉRDEK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetés: egész évre - - 12 korona. fél évre - - - 6 „ negyed évre - 3 „
Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő: Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.
Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
Nyilttér sora 40 fillér.

Bánffy Dezsőről.

Irta: **Ürmössy Lajos.**

Az elmult héten elhalt Bánffy Dezsőről melegen emlékeztek meg a lapok. De egy hibában szenvedtek. Csak a megtörtént események regisztrálására szoritkoztak, kerülve a nagy államferfi politikai irányzatának a kidomboritását. Már pedig ez adja meg a fonalat a Bánffy szereplésére. Ezért en kerülöm a Bánffy által történtek leirását, mit elvégeztek a lapok, hanem kizárólag az általánosság terén mozgok, amely fokmérője volt a Bánffy lépteinek. Ennek tudása nélkül nem csoda, ha Bánffy utóbbi éveit, a sajtó és közvélemény nem a maga valóságában mérlegelé. De mielőtt erre ráternék, lássuk legelőbb Bánffyt magát a személyt.

Demokrata volt a szó teljes értelmében és emberismerő. Az ily természet ritka az államférfiaknál!... Természete is elütött azon bevett szokástól, hogy tartózkodólag viselkedjék, fontoskodva nyilatkozzék az emberekkeli társalgás közben, miként ezt a vezető politikusok szokták tenni. Egyszerü, természetes, keresetlen volt, ugy hogy nyoma sem volt a nagy válaszfalnak, amely őt elválasztá a más ember fiától. Nem volt szónok, mint az ez év január havában elhalt Ugron Gábor, de világos értelemben tartott beszédei meggyőződésről tettek tanuságot, amely gyakran meghallgatásra is talált.

Vallásos érzelmü volt, de nem fanatikus!... A legmagyarabb egyháznak oszlopos tagja volt, de tisztelte a más hitüeket is. Ő nem a katholikusok ellen küzdött hires egyházgyülési megnyitó beszédeiben, hanem a klerikálizmus ellen. Ezek törekvéset veszélyesnek tartá hazájára nézve és igy a néppártot is.

Politikai szereplésének az első része elütött a későbbi állásfoglalásától. Kezdetben ugy értelmezte a kiegyezést, mint elődei. Azon tehát tágitani nem akart!... De különbözött elődeitől abban, hogy nemzeti tartalommal akarta megaranyozni a kormányzatot s közelebb hozni a koronát a nemzeti érzülethez. Ez figyelmen kivül hagyatott előtte, óriási ür választá el a hivatalos köröket a közvéleménytől. Ugy hogy ezen fölfogás nyomása alatt, mint képviselőházi elnök, elutazott a Kossuth Lajos temetése elől, a kormány tagjai is távol tarták magukat a temetéstől és Szilágyi Dezső miniszter egyházkerületi gyülésre ment elnökölni a temetés előt. Valami ridegség uralta a magyar kormányzatot s az udvart, minden nemzeti szinezet nélkül. Amelynek nyomása alatt állottak az ország más hivatalos körei is.

Bánffy kormányzata alatt ez megváltozott. A kormányzat nemzeti érzülettel töltetett be, a korona és dinasztia közelebb férkőztek a nemzet szivéhez. Emlékezetesek a lelkemelő ezer éves ünnepélyek a király és királyné élénk részvételével, a melyben a dinasztia is részt vett. Emlékezetes a tiz szobor ajándékozása a király által. Emlékezetes a német császár budapesti látogatása és magyar szinezetü udvari estélyek lefolyása. Emlékezetes a 48-iki törvények félszázados megülése, a király részvételével. Emlékezetes a Hentzi-szobor eltávolitása. És emlékezetes a Bánffy-kormányzat nemzeties jellege, a nemzetiségi mozgalmak korlátok közé szoritása, a horvátok megrendszabályozása.

Magyarország fénykora volt a Bánffy kormányzata, amelynek megbuktatása csapás volt az országra nézve. Mert habár Bánffy is az elődei 67-es alapján állott, de a nemzeti érzület aranyozta azt be. Bukásával azonban nem zárult le az ő hivatása, a második részlet is hatásos volt, eredményt azonban annyiban nem ért el, hogy lépteit felre magyarázták, a hatalmat keresőt látták benne, aki népszerüség keresésével akarja azt véghez vinni. Pedig nem igy van. Ő az utóbbi években is megállapodott czélt tüzött maga elébe.

Pár évi magánya megérlelte benne azt a gondolatot, hogy a 67-iki kiegyezést a maga valójában kell megvalósitani; a törvényben engedélyezett jogokkal élni kell, mind az önálló bank, önálló vámterület; és az osztályparlament helyébe a népparlamentet léptetni. Ezen eszméinek akart propagandát csinálni.

Nehezen ment, mert a pártok és hiveik az országban nem látták benne a nagy reformátort, hanem csak a politikai porondon való föltámadási kisérletezését. Az elődei 67-iki kiegyezés szellemében kormányozva annak idején, habár nemzeti tartalommal, a közös vámterület — bank hive volt azelőtt, kétkedve fogadták az uj álláspontjában. Na meg az általa proponált fölfogásoknak őszinte hive senki nem volt az akkori ellenzéken és nem a szabadelvüpártban sem.

Bánffynak tehát szövetségesekre kellett szert tenni!... Ezt nem remélhette a szabadelvüpártban, amelyet ő elhagyott. Kapóra jött rája a Tisza elleni nagy ellenzéki hadjárat. Remélte a szabadelvüpárt megtörését, amely bomló félben volt a kiléptekkel. Derekasan kivette a maga részét a Tisza elleni küzdelemben, sőt annak egyik vezére volt.

Később tagja lett a koalicció vezérlő bizottságnak, kezében akarta a szálakat tartani, hogy egy kormány kialakulásakor a 67-es alapról ne csusszék le az ország, léptessék életbe az önálló vámterületet — bankot és a népparlamentet. Ezen intencziók mellett, az akkori katonai követeléseket is magáévá tette.

Hogy Bánffy kilépett a vezérlő bizottságból, azt részben a koronávali konfliktusra vezethető vissza. Látta a nemzet s korona közti szakadást. Nyilatkozatában maga mondá, hogy a további harcznak nincs értelme, be kell azt szüntetni. Lett erre nagy örjöngés a koalicziós táborban, megfenyegették, hogy összetörik a csontját, ha kétkulacsoskodik.

Pedig Bánffy ezen lépésével kiakarta a csávából vezetni az országot, hogy valósithassák legalább meg a király által négyszer felajánlott önálló vámterületet, s a korona által adott teljes szabadkezü belügyi kormányzatot a nemzeti állam kiépitésére irányitsák, — és valósitsák meg az általános szavazati jogot.

Bánffy csalódott!... A koalicziónak nem kellett a Bánffy által jelzettek, ők csak a hatalom után törtek s igy izolálódott Bánffy Dezső báró. Fenn nem vettek tudomást a kilépéséről, mivel jó formán senki nem állott a háta megett. Lefelé pedig agyon gyanusitá a koalicció sajtó. Holott Bánffy nem a hatalom elnyeréséért tevé meg a kilépést, hanem példája követésére sarkallá ezzel a vezérlő bizottságot. Ha Bánffyt a hatalom elnyerése vezérli, ezt elérhette volna a Széll bukása utáni időkben, ha megmarad a régi álláspontján. Nemesebb erzelmek vezérlék azonban, uj irányt jelölt ki s annak megvalósithatása érdekében állt be koaliczistának, egy pártba sem lépve azonban be. Fenn akarta tartani a koalicció kormány kialakultával a szabadelvü kormányzatot is, tekintve a koalicció kötelékében levő néppárttal szemben is.

Csalódott a koalicczióban és az országban. Klerikálisok nyomultak előtérbe, a koalicció érában. A régi 67-es alapnál is 67-sebbek voltak, s igy Bánffy volt aggodalmának nem volt alapja; megköték a legrosszabb vámkiegyezést kvóta emeléssel; hallani sem akartak általános választási jogról, sem hadsereg reformról. Ugyan egy Bánffy még ha nem is lép ki a vezérlő bizottságból, mit tudott volna ily társaságban tenni, a titkos leszerő paktum után?... Ha miniszterségre aspirál, akkor sutba kellett volna dobnia uj programmját a paktumos leszerelés után. Ilyesmit pedig ő nem tesz. Akkor ezt megtehette volna, a szabadelvü pártba való visszaléptével is Tisza bukásakor. Lehet-e hinni avagy föltenni egy vezető férfiuról, hogy uj programmját megtagadja?... Nem! És éppen azért lépett ki a vezérlő bizottságból, mert belátta — amit kezdetben nem hitt — hogy a katonai kivánattal semmire sem mehetni, fogjon a koalicció egyéb reform munkához, amit ő is támogatni fog.

Kis pártja széjjel züllött, gyanakodva nézett a közvélemény rájuk, a hatalmas koalicziós sajtó támadásai miatt. Bánffy most

már csak egy tért választott ki magának, az általános szavazati jogért való küzdelmet, amiben most már szövetségesekre akadt Justhékban, a szoczialistapárt ujjongásával. Helyes vagy nem helyes volt-e ez az álláspontja, azt most már felesleges firtatni, mert a nagy hazafi végre elnémult. Koporsóban alussza az örök álmát, ahonnét nincs többé föltámadás. A lélek azonban halhatatlan s igy csak a porhüvelye semmisült meg. Emlékét megőrizzük s büszkék vagyunk arra: hogy báró Bánffy Dezső Erdély szülötte volt.

POLITIKAI HIREK.

Az országgyülés a vallás- és közoktatásügyi miniszter költségvetésének tárgyalásával foglalkozik.

A vitának eddig legkiemelkedőb momentuma volt gr. Tisza István beszéde, a ki a magyar közmüvelődés minden fontos kérdésére kiterjeszkedvén különösen nagy hatást ért el azzal a fejtegetésével, hogy a vallásos érzület ápolása nagyon fontos kötelessége minden felekezetnek, de nem kerésbé fontos kötelesség és államérdek a felekezetközi béke megóvása, melynek megbolygatására nagy készség mutatkozik egyes aggodalmat keltő jelenségekben.

*

Rendkivül érdekes ülése volt tegnapelőtt délután a képviselőház zárszámadási bizottságának. Az ülésen gróf Wickenburg Márk elnökölt; az ugynevezett kisebb tárczák 1907. évi zárszámadása volt napirenden.

Az 1907. év folyamán a közösügyes kiadásoknál a tábori tüzérezredek anyagszükségletére a koalicziós kormány egy többmilliós póthitelt vett igénybe, a nélkül, hogy ezt a képviselőháznak — mely akkor együtt ült — bejelentette volna. Ugyancsak ez a kormány 360 ezer koronát fizetett a csomagszállitó vállalatnak egy üzlet stornirozásaert. Mindket ügyben felvilágositást kérnek az előző kormány fejétől.

Az uj véderőtörvény és az önkéntesi szolgálat.

Az uj véderőtörvény több lényeges reformintézkedést fog tartalmazni az önkéntesi intézményre vonatkozólag. A leglényegesebb ujitások egyike, hogy az ugynevezett „svindlikurzusok“ megszünnek; ellenben az egyéves önkéntesi szolgálat kiváltságára az uj törvény szerint minden olyan hadkötelesnek joga van, a ki valamely középiskola hat osztályát elvégezte.

A törvénynek ezzel az intézkedésével a hadvezetőség azt akarja elérni, hogy a kereskedelmi és ipari pályákon lévő intelligens fiatalság is hozzájuthasson az egy éves szolgálat kedvezményéhez, a nélkül, hogy utólag az érettségiert kelljen magát törnie.

Rendkivül liberális intézkedése a törvénynek, hogy a müvészetek, a müipar, a technika és a tudományok terén müködő hadköteleseknek minden iskolai képzettség nélkül megadja az önkéntességi jogot.

Nevezetes elvi ujitás, hogy a jövőben minden önkéntes államköltségen szolgál; kivévén a lovasságnál, a lovas tüzérségnél és a trainnél szolgáló önkénteseket. Az államköltséges önkénteseknek azonban külön kérelemre megengedik, hogy a kaszárnyán kivül lakjék és hogy a saját költségén élelmezze magát.

Az uj törvény az orvosnövendékek katonai szolgálatát is szabályozza, és pedig ugy, hogy a katonai szolgálat révén tanulmányaikban hátráltatást nem szenvednek. Az eddigi hat hónapi szolgálat helyett ugyanis, csak három hónapot fognak szolgálni a medikusok és pedig az egyetemi szünidő idején. A második félesztendőt aztán, ugy mint eddig, diploma megszerzése után fogják leszolgálni valamely katonai kórházban.

Végül igen fontos intézkedése a törvénynek, hogy a tiszti vizsga kötelező voltát megszünteti és eltörli ezzel együtt az ugynevezett büntetési évet is, a melyet azoknak az önkénteseknek kellett leszolgálniok, a kik a tiszti vizsgát nem tudták letenni. A tiszti vizsga dolgában ugyanis azt az elvet vallja a hadvezetőség, hogy a ki nem akar tiszt lenni, vagy a szükségeseket megtanulni nem tudja, azt büntetéssel kényszeriteni nem lehet sem a tanulásra, sem a tiszti rang megszerzésére.

Azt hisszük, hogy az uj véderő törvény imént felsorolt liberális és okos intézkedései széles körben tetszést és megnyugvást fognak kelteni.

HIREK.

— **A király egészsége.** Nehány nap előtt az a hir járta be a sajtót, hogy a király beteg. Ezen hirekkel szemben értesülésünk az, hogy az utóbbi napok kedvező időjárása nagyon jó hatással volt az uralkodó egészségi állapotára és a falusi levegő szemmelláthatólag felfrissitette a királyt. Tegnapelőtt szokatlanul hosszu ideig, teljes három óra hosszat kocsikázott a király és mikor visszatért a kastélyba, környezetének is feltünt, hogy arczszine mennyivel frissebb és pirosabb lett. Tegnap reggel is sétált a parkban és délután megint kikocsizott. Tegnap volt az utolsó kihallgatás Gödöllőn: gr. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök jelent meg audienczián a király előtt.

— **Nekrolog.** A szépséges, virágos május utolsó napján délután 2 órakor ragyogó napsugár fényben sötét, mély, hideg sirba helyeztek vármegyénk régi közéletének egy igazán markáns, kemény alakját: magyar gyerömonostori báró Kemény Gejzát, Csekelaka urát. Életének 80-ik évében, végelgyengülésben vált meg az élettől, melyet a saját erős egyéni felfogása szerint küzdelem teljesnek szeretett látni és kiméletlen, éles kritikával kisérni. Báró Kemény Denesnek, Alsó-Fehérvármegye hires követjének, az 1848 előtti Erdélyország hirneves szónokának fia és báró Kemény Gábor földmivelésügyi miniszternek öccse volt, örökölve nagynevü atyjának lobbanékony, heves, harczra termett jellemet. Szép tehetséget nagy olvasottsággal, erős kritikai éllel párositotta és megvolt az ő önálló, néha elfogult nézete politikáról, társadalmi és egyházi közéletről, s ezen nézeteinek eredeti, sokszor sarcastikus gunnyal tudott kifejezést adni. — Akik a 60-as, 70 és 80-as években részt vettek közéletünkben, nagyon jól ismerhették báró Kemény Gejzát. Elegáns, barna, csillogó szemü, középtermetü férfiu volt. Udvariassága mellett is sokszor éles kifejezései, ötletei kemény ellenfélnek mutatták, ki nem várt, de nem is adott sem elnézést, sem gyöngédséget, hanem elszántan küzdött elvei mellett s kiméletlenül támadott. Politikai röpirataiban is leplezetlenül adott kifejezést nézeteinek s nem egy közéleti nagyságnak ostorozta gyöngéit. Erős pártember volt; akihez bizalma volt, önzetlenül ragaszkodott. Nem járt sem czimek, sem kitüntetések után; ha elvégezte harczait, sietett haza Csekelakára, hol szép gazdaságot, válogatott gyümölcsöst rendezett be. Közbe a szép, nagy atyafiságot látogatta, vagy Budapestre a clubba nézett be és sohasem mulasztotta el meglátogatni báró Bánffy Dezsőt, kit Tisza Kálmán mellett legjobban tisztelt és szeretett. Az utóbbi években aztán csendes ember lett a közéletre nézve. Nem vágyakozott többé a képviselőség után sem, mely állást éveken át nemes önérzettel viselte főleg marosujvári választói bizalmából. De azért élénk figyelemmel kisérte közéletünket és multunknak nem egy érdekes epizódját jegyezte fel. — Most már végleg csendes ember lett, — nyugodjék békében.

— **Kitüntetés.** Ő felsége dr. Rosenberg Gyula országgyülési képviselőt a Szent István-rend kiskeresztjével tüntette ki.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Muzsnai István nagyenyedi kir. járásbirósági telekkönyvi átalakitó díjnokot az algyógyi járásbirósághoz irnokká kinevezte.

— **Az Előre daloskör** részint nemes lelkü adományokból, részint a müsoros estélyeinek jövedelméből beszerzett harmoniumának ünnepi megáldása és megszentelése mult hó 28-án tartatott meg a róm kath. templomban. A harmonium-anyai tisztséget Folyovich Sándorné, özv. U. Kovács Józsefné és dr. Müller Jenőné úrnők töltötték be, kiknek a pálmakkal és virágokkal feldiszitett pompás hangszert Rada György róm. kath. plebános magas szárnyalásu ünnepi beszéd kiséretében adta át. Az ünnepi aktus alatt az Előre daloskör férfikara Liszt hatalmas antiphonáját, vegyeskara pedig Zsaszkowszky alkalmi éneket énekelte. — Ugyanaznap délután a daloskör tagjai hozzátartozóikkal együtt kedélyes kirándulást rendeztek a Farkaspatakba, amelyre hivatalosak voltak a daloskör diszelnökei és a róm. kath. egyháztanács képviselete is.

— **Református istentiszteletek pünköstben.** Ünnep első napján délelőtt imádkozik és prédikál: Jancsó Sándor lelkész. Az urasztalánál agendát mond és az urvacsoraosztásban segédkezik: Erdős Gábor s. lelkész. Ünnep második és harmadik napján az istentiszteletet: Jakó Dénes papnövendék legátus fogja végezni. Minden alkalommal közremüködik az egyházi iparos dalárda.

— **Czéllövő ünnepély.** Vasárnap, május 28 án szép és kedves ünnepélye volt a Bethlen-kollégium ifjuságának a czéllövő téren. Ekkor tartották meg a czéllövő versenyt s ekkor osztották ki a verseny jutalmait. Magának a versenynek a lefolyása után először Molnár Károly főgimn. igazgató, azután Elekes Viktor képzőintézeti tanár (a ki Fejes Áron igazgatót helyettesitette) lelkes és emelkedett hangu szavakkal hangsúlyozták a czéllövészet fontosságát; majd buzditó beszédet intéztek az ifjusághoz a czéllövészet iránt való hajlandóság és kedv megtartására és fokozására. Azután Karlenusa Fülöp alezredes buzditó szavak kiséretében kiosztotta a jutalmakat. Nyertek a következők: a főgimn. részéről: Agyagásy VII. o. 20, Donáth VIII. o, 16, Csutak VIII. o. 16, Nagy Gy. VIII. o. 14, Elekes Vilmos VII. o. 10, Szász János VII. o. 9 egységgel; a tanitóképző-intézet részéről: Szilágyi Miklós

II. é. 16, Elekes Dezső III. é. 15, Szabó Árpád III. é. 12, Domokos Sándor IV. é. 11, Laboncz Géza IV. é. 11, Sikó Pál III. é. 9, Tóth Kálmán III. é. 8. egységgel Mindkét intézetből az öt első egy-egy érmet nyert a honvédelmi miniszter ajándékából, — ezenvül 1—1 emléktárgyat a kollégium közpénztára anyagi áldozatából; a két utolsó pedig Klein Samu és Földes Ede szives adományaiból. Végül köszönetet mondtak Székelyhidy századosnak, ki ez évben is fáradhatatlan buzgalommal dolgozott a növendékek kiképzésében.

— **Oltáregyesületi közgyülés.** A nagyenyedi oltáregyesület évi rendes közgyülését junius 6-án, ünnep harmadnapján d. e. 11 órakor tartja meg a városháza közgyülési termében. A tagokat és az érdeklődőket ez uton is meghivja az Igazgatóság. Tárgysorozat: 1. Megnyitó beszéd. 2. Évi jelentés. 3. Pénztáros jelentése. 4. Számvizsgáló-bizottság jelentése. 5. Ügyvezető elnöknő, II. jegyző választása és az igazgatóság kibővitése. 6. Zárszó.

— **Unitárius isteni tiszteletet** tart urvacsora-osztással a helybeli leányiskola egyik tantermében junius 5-én, azaz pünkösd másod napján délelőtt 11 órakor Gál Miklós toroczkószentgyörgyi lelkész.

— **Gondnoksági gyülés.** A nagyenyedi áll. el. iskolák gondnoksága és az áll. óvoda felügyelő bizottsága junius hó 3 án d. u. 3 órakor a leányiskola találkozójában rendes ülést tart. Tárgy: Az érkezett ügydarabok tárgyalása. Az évzáró értesitő kinyomatása. Az évzáró vizsgákra a vizsgabiztosok beosztása. Esetleges inditványok.

— **Villám a Házban.** A képviselőház f. hó 30. ülésén a szünet után, mikor az elnök felment az emelvényre, hogy ujból megnyissa az ülést, hirtelen villámlás látszott, azután pedig az összes lámpák kialudtak, de csak hamar ismét kigyulladtak. Megállapitották, hogy az egyik villámháritóba becsapott a villám, egy egész sereg galambot megölve, de egyéb kárt nem okozott.

— **Vonat elé feküdt.** Nedelku János csórai segédjegyző mult vasárnap reggel a tartariai őrház előtt az Arad felől érkező személyvonat kerekei elé feküdt. A rohogó vonat Nedelkut, kinek szándékát sem a mozdonyvezető, sem a fütő nem vette észre, azonnal megölte. Mint hátrahagyott irataiból kitünik, tettének oka reménytelen szerelem volt.

— **Bünös anya.** Apahidán a mult hét egyik éjjelén Popa Domnyinka ujszülött gyermekét megfojtotta és elásta. A csendőrség a bünös leány-anyát letartóztatta.

— **Földgáz világitás a vasuti kocsikban.** A máv. igazgatósága elhatározta, hogy a személykocsikat az eddigi olajgáz helyett kissármási földgázzal világitja, melyet a kocsikban az eddigi gáztartályokban fognak elhelyezni. Műszaki akadálya a terv végrehajtásának nincs.

— **Gyilkosság.** Folyó hó 26-án este 9 órakor Gyulafehérvárt egy Roska József nevü és marosujvári illetőségü napszámos előre megfontolt szándékkal megölte rokonát, Buldea Ilie ugyancsak marosujvári illetőségü 50-ik ezredbeli gyalogost. A tett okául azt adta fel, hogy mindketten egy lányba voltak szerelmesek. A megölt Buldea nem régen szabadságon lévén, otthon a leány előtt Roskát megsértette, ki ezért bosszut esküdött és pár nappal azelőtt Fehérvárra menve naponta leste áldozatát. A szivenszurt Buldea nyomban alig egy percznyi haláltusa után kiszenvedett. A katonaság a katonakórházba szállittatta, honnan vasárnap délután katonai pompával temették el. A gyilkost kihallgatása után az ügyészség börtönébe kisérték át.

* **Vértódulások** a természetes **Ferencz József**-keserüviz rendszeres használata mellett biztosan és rendkivül enyhe módon gyógyulnak. Mint rendszeres adag elegendő ½ pohár reggel éhgyomorra.

Az igazi Ferencz József-keserüviz kitünő hatását a legjobban igazolja az egész világ orvosainak és orvostanárainak egybehangzó elismerése. Dr. Ch. Mauriac, a párisi Hopital du Midi orvosa is igy nyilatkozott e világhirü hazai gyógyvizről: „A Ferencz József-keserüvizet sokszor rendelem s eddigi tapasztalataim szerint hatása nagyon kedvező, ugy hogy ez a gyógyviz a hashajtók között a legelső helyek egyikét foglalja el.“

— **Uj nótáskönyv.** Most jelent meg Frater Lóránd legujabb nótás könyvének II-ik kötete 20 legujabb dal tartozommal Nádor Kálmán fővárosi zenemükiadónál. Az uj kötetben a kiváló dalköltő legszebb alkotásai, u. m. „A templomba“, „Biró uram“, „Fecskemadár“, „Hajnalodik“, „Messze, messze Csikországban“, „Mért nem születtél te a mi kis falunkban“ stb. bennfoglaltatnak. A csinos kiállitasu zsebkönyvecske kemény kötésben jelent meg zongorára és énekre. Ára 2 korona. Melegen ajánljuk a dalkönyv beszerzését a dalkedvelőknek annál is inkább, mert valószinüleg hamarosan szét fogják kapkodni a köteteket. Ugyanis a kis dalkötet iránt már megjelenése előtt eddig nem tapasztalt érdeklődés mutatkozott annyira, hogy több ezer példány előjegyzésben kelt el; tehát a kiadó már csak csekély készlet felett rendelkezik.

— **Buda várának történetéről** mond el érdekes dolgokat Váradi Antal Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás legujabb számában, elmondva, hogy keritette hatalmába 1541-ben Budát a török. Ugyanabba a számba szép meset irt Benedek Elek, érdekes elbeszélést Zsoldos László, a Vaskapu felé utaztatja Dörmögo Dömötört Sebők Zsigmond, kedves verset irt egy szép képhez Géza bácsi, három kedves kis mesét mond el Elek nagyapó, Zsiga bácsi vidám történetet Tatáról, a hü elefántról, Rákosi Viktor regénye, a Kis Krónika rovat képes érdekességei, a regények, szerkesztői izenetek egészitik ki e szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtást a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára: negyedévre 2 K 50 f., félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kivánatra mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás“ kiadóhivatala (Budapest, IV., Egyetem-utcza 4.)

Sz. 2130—1911. kvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir járásbiróság mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Nagyenyedi Kisegitő tkptrt. végrehajtatónak Krisán Vaszilia és neje Rosián Szofika végrehajtást szenvedők elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 520 kor. tőke s jár. kielégitése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. jbiróság kerületében levő

I. a végrehajtást szenvedők nevére felvett oláhapahidai 17 sz. tjkvben A ╳ 4 rsz. 452 hrsz. szántóra 24 korona, 5 rsz. 755 hrsz. szántóra 29 korona becsértékben.

II. a végrehajtást s zenvedők nevére felvett oláhapahidai 184 sz. tjkvben A + 4 rsz. 1205/1, 1210/2. hrsz. kaszálóra 60 korona, az 5 rsz. 1001. hrsz. kaszálóra 10 kor. becsértékben.

III. A Krisán Vaszilia nevére felvett apahidai 183 sz tjkvben A + 1 rsz. 232/2 hrsz. szántóra 46 kor. 2 rsz. 469/1. hrsz. kaszálóra 13 kor. 3 rsz. 505/2 hrsz. szántóra 13 korona, 4 rsz. 529/2 hrsz. legelőre 1 korona becsértékben.

IV. az oláhapahidai 291 sz. tjkvben A + 1 rsz. 264 hrsz. ingatlanból Krisán Vaszilie nevére felvett B. J. alatti jutalékra 58 korona becsértékben.

V. Krisán Vaszilia nevére felvett oláhapahidai 288 sz. tjkvben A ═ 1 rsz. 118/1. 119/1. 120/1 hrsz. faház és kertre 171 kor. 4. rsz. 530/2/3 hrsz. legelőre 1 kor. 5. rsz. 652/2/2 hrsz. szántóra 13 kor. 6. rsz. 741/1 hrsz. szántóra 10 kor. 7. rsz. 836/2 hrsz. szántóra 12 kor. 10. rsz. 652/2/1 hrsz. szántóra 13 kor. 11. rsz. 943/1 hrsz. szántóra 48 kor. 12. rsz 1073/2/1 hrsz. kaszálóra 35 kor. 13 rsz. 118/2 119/2/1 hrsz. udvar és kertre 155 kor. 14. rsz. 448/2/4/2 hrsz. szántóra 36 kor. 15. rsz. 246/2 hrsz. szántóra 58 kor. 16. rsz. 343/3 hrsz.ra 12 kor. 17. rsz. 343/4 hrszra. 12 korona becsértékben.

III. az oláhapahidai 60 sz. tjkvben A + 36 rsz. 157/1/1 hrsz. ingatlanból B/9 alatt Krisán Vaszilie nevére felvett jutalékra 39 kor. becsértékben mint ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az **1911. évi julius hó 29-ik napján** délelőtti 9 órakor Oláhapahida községházánál megtartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülirt ingatlanok kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók az 1908. évi XLI. t.-cz 21. §-ában emlitettek kivételével tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a biróságnál biroi letétbe történt előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü letéti elismervény átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegészitení, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-cz. 25. §-a értelmében fog folytattatni.

A kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Nagyenyeden, 1911. évi április hó 7-én.

Dr. Ács Jenő,
kir. járásbiró.

162 1—1

Dietrich Gyula
ötvös-mester és ékszerész
KOLOZSVÁR.

Arany-, ezüst-, vas-, bronz-, porczellán- és fa- ***régiségeket*** megbizatásból vásárol, esetleg megértékel, vagy utasitást ad.

Hagyatéki árverésen mint vevő részt vesz. Arany, brilliáns ékszereket, ezüst tárgyakat bármily összegre készpénzzel azonnal vásárol. Levélbeni megkeresésre azonnal válaszol. 60 28—50

Sürgönyczim:
Dietrich ékszerész Kolozsvár.

Mosó-, vasaló és tisztitó-intézet.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség szives tudomására hozni, hogy

mosó-, vasaló és tisztitó-intézetemet

Viz-utcza 6. sz. alól

Tövis-u. 16. sz. alá helyeztem át.

Elvállalok mindennemü férfi- és női ruhák, továbbá női kelengyék és kézimunkák tisztitását jutányos árak mellett.

A nagyérdemü közönség további szives pártfogását kéri tisztelettel

Izsó Istvánné.
Nagyenyed
Tövis-u. 16. sz

133 4—4

MENDEL SÖRFŐZŐDE ÉS KERESKEDELMI R.-T.

TORDA.

Alsófehérmegyei raktárak:

Nagyenyedi főraktár
házi kezelésben
Wohner Rudolfnál Szentkirály-u.

Gyulafehérvár:
Weill Bélánál.

Tövisen:
Nemayer Mihálynál.

Balázsfalván:
Dániel Ferencznél.

Ajánlja a Magyar Védő Egyesület által és a temesvári nemzetközi kiállitáson legnagyobb dijjal, a *„Grand prix"-vel* kitüntetett

tordai Korona-sörét.

Továbbá bajor módra gyártott sötét

MALÁTA (Bock)

és nehéz világos

dupla márcziusi söreit.

Figyelem!

Csak akkor kap eredeti

tordai Korona-sört,

ha a czég vignettája az üvegen rajta van!

104 1—

FIGYELEM!

„AIDA" VERGE és „BLUE STAR" CONTINENTAL

CIGARETTAPAPIROK CSAK AZ ITT LÁTHATÓ KÉPEKKEL VALÓDIAK.

:-: ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL! :-:

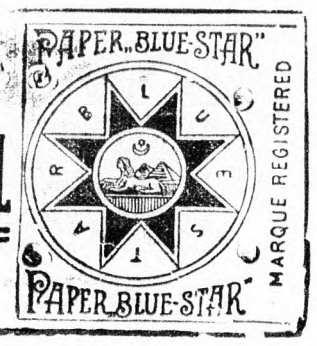

A magyar királyi államvasutak menetrendje Budapest—Predeál közt és vissza, 1911. május 1-től.

Gy. v. 602	Gy. v. 506	Sz. v. 508	Gy. v. 604	Gy. v. 504	Sz. v. 510	Gy. v. 502	T.v.sz.sz. 544				T.v.sz.sz. 541	Sz. v. 509	Gy. v. 501	Gy. v. 503	Gy. v. 601	Sz. v. 507	Gy. v. 505	Gy. v. 603
7·05	7·00	8·20	2·00	2.05	6·15	9·35		ind.	Budapest	érk.		7·20	7·30	1·50	1.25	6·40	9·55	9·35
	12·27*	4·15	Közvetlen vonat Aradon át Brassóba	7.14	2·53	2·42	7·24		Nagyvárad			11·09	2·16	8·41	Közvetlen vonat Aradon át.	11·25	4·24	Közvetlen vonat Aradon át Bpestre
Közvetlen vonat Aradon át Brassóba	4·58	9·06		10.51	8·32	6·46	1·15.		Kolozsvár		9·05	6·19	10·31	5·20		6·42	1·13	
	6·25	10·34		12.33	10·27	8·01	2·53		Aranyosgyéres		6·34	4·03	8.37	2·33		4·42	11·46	
	7·04	11·20		1.16	11·15	8·22	3·40		Székelykocsárd		5·42	3·25	8·08	1·56		4·10	11.19	
	7·13	11·26		1.22	11·24		3·47		Maros-Veresmart		5·02	3·04		1·36		3·35	11.09	
	7·20	11·32		1·29	11·34		3·54		Felvincz		4·52	2·57		1·30		3·49	11·04	
	7·41	11·52		1.53	12·06	8·44	4·20		**Nagyenyed**		4·19	2·34	7·40	1·00		3·25	10·37	
5.07	8.10	12·30	12·20	3.01	1·33	9·05	4·43		Tövis		3·44	2·12	7·25	12·35	érk. 3.00	3·07	10·29	10·23
	8.34	12·53		3.36	2·00				Karácsonfalva			1·09				2·01	9·38	
5·35	8.44	1·07	12·45	3·51	2·13	9·30			Kükülloszög			1·01	6·50	Tövistől Kolozsvárig személyvonat	2·32	1·53	9·30	10·02
	8.50	1·13		4·07	2·20				Balázsfalva			12·51				1·38	9·22	
6·22	9.42	2·14	1.27	5·17	3·23	10·13			Kiskapus			12·12	6·16		1·58	12·57	8·40	9·28
6·34	10.00	2·33	1·40	5·43	3·43	10·26			Medgyes			11·42	5·57		1·40	12·30	8·12	9·14
7·25	érk10.59	3·47	2·31	7·50	5·08	11·19			Segesvár			10·40	5·15		12.51	11·26	7·13	8·32
7·37		4·06	2·43	8·18	5·32	11·32			Hejjasfalva			10·08	4·54		12·30	11·01	*	8·15
10·04		7·53	5·16	12·45	8·56	2·19		érk.	Brassó	ind.		6·36	2·20		10.05	7·38		6·00

* Nagyváradtól személyvonatok.

* Segesvártól Kolozsvárig személyvonat.

Budapest—Arad—Tövis és vissza, 1911. május 1-től.

Gy. v. 602	Sz. v. 608	Gy. v. 604	Sz. v. 612	Sz. v. 610	V. v. 624					V. v. 625	V. v. 683	Sz. v. 607	Gy. v. 601	Sz. v. 607	Gy v. 603	Sz. v. 609
7·05	8.00	2.00	12.20	9.30		ind.	Budapest	érk.				5·45	1.25	7·25	9·35	12.30
12·32	4·04	7·08	11.15	6·32			Arad					9·34	8.20	11·37	4·16	5.09
3·25	9.17	10·34	6.00	11·07			Piski					4·21	4·55	6·15	12·55	11.29
4·23	10·39	11·27	7·25	12·26			Alvincz					2·54	3·50	4·48	11·42	9.44
4.36	11·40	11·40	7.46	12·46	6·25		Gyulafehérvár		érk.	9.33	5·46	2·36	3·37	4·29	11·21	9.24
4·57	12·01	12.01	8·22	1·12	7·01	érk.	Tövis	ind.		9.03	5·00	2·05	3·15	3·51	10·57	8.51

Az aláhuzott számok este 6 órától reggel 6 óráig tartó időt jelzik.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papirárugyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.